
USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2015)0270

Stanje u Jemenu

Rezolucija Europskog parlamenta od 9. srpnja 2015. o stanju u Jemenu (2015/2760(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Jemenu,
- uzimajući u obzir izjavu potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Federice Mogherini od 26. ožujka 2015. o stanju u Jemenu,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Federice Mogherini i povjerenika za humanitarnu pomoć i upravljanje krizama Christosa Stylianidesa od 1. travnja 2015. o učinku sukoba u Jemenu,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Federice Mogherini i povjerenika za humanitarnu pomoć i upravljanje krizama Christosa Stylianidesa od 11. svibnja 2015. o predloženoj primirju u Jemenu,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Federice Mogherini i povjerenika za humanitarnu pomoć i upravljanje krizama Christosa Stylianidesa od 3. srpnja 2015. o krizi u Jemenu,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća o Jemenu od 20. travnja 2015.,
- uzimajući u obzir Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 2014 (2011), 2051 (2012), 2140 (2014), 2201 (2015) i 2216 (2015),
- uzimajući u obzir izjavu supredsjedatelja 24. sastanka Zajedničkog vijeća te ministarski sastanak Vijeća za suradnju arapskih zemalja Zaljeva (GCC) i Europske unije (EU) od 24. svibnja 2015.,
- uzimajući u obzir izjavu za medije Vijeća sigurnosti UN-a od 25. lipnja 2015. o stanju u

Jemenu,

- uzevši u obzir Sporazum o miru i nacionalnom partnerstvu od 21. rujna 2014., dokument o ishodima Konferencije za nacionalni dijalog od 25. siječnja 2014. i inicijativu Vijeća za suradnju arapskih zemalja Zaljeva od 21. studenog 2011.,
  - uzimajući u obzir Povelju Ujedinjenih naroda,
  - uzimajući u obzir članak 123. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da je do trenutačne krize u Jemenu došlo zbog nemogućnosti uzastopnih vlada da zadovolje legitimne težnje jemenskog naroda za demokracijom, gospodarskim i socijalnim razvojem, stabilnošću i sigurnošću; budući da je taj neuspjeh stvorio uvjete za izbijanje nasilnog sukoba jer nije oformljena uključiva vlada i pravedna podjela vlasti te se sustavno ignoriraju brojne napetosti među plemenima u državi, rasprostranjena nesigurnost i gospodarska paraliza;
- B. budući da su se aktualni sukobi u Jemenu proširili na 20 od 22 gubernata; budući da je prema zadnjim konsolidiranim podacima Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) od 19. ožujka do 5. svibnja 2015. poginulo najmanje 1 439 osoba, a još 5 951 osoba je ozlijeđena, od kojih su mnogi civili; budući da je više od 3 000 osoba ubijeno i više od 10 000 osoba ranjeno od trenutka izbijanja nasilja;
- C. budući da je Jemen jedna od najsiromašnijih zemalja na Bliskom istoku, s visokim stopama nezaposlenosti i nepismenosti te nedostatkom osnovnih usluga; budući da 20 milijuna ljudi trenutačno treba humanitarnu pomoć, uključujući procijenjenih 9,4 milijuna jemenske djece, preko 250 000 izbjeglica i 335 000 interno raseljenih osoba;
- D. budući da nedavni razvoj događaja predstavlja ozbiljnu opasnost za stabilnost regije, posebno za Rog Afrike, Crveno more i širi Bliski istok;
- E. budući da je 26. ožujka 2015. koalicija pod vodstvom Saudijske Arabije, koja uključuje Bahrein, Egipat, Jordan, Kuvajt, Maroko, Katar, Sudan i Ujedinjene Arapske Emirate, pokrenula vojnu operaciju u Jemenu protiv hutijskih pobunjenika na zahtjev predsjednika Jemena Abd-Rabua Mansura Hadija; budući da ta koalicija navodno u Jemenu upotrebljava međunarodno zabranjene kasetne bombe i budući da te navode trenutačno istražuje visoki povjerenik UN-a za ljudska prava;
- F. budući da su naoružane skupine Hutija i s njima povezane snage uzrokovale brojne civilne žrtve, među ostalim primjenom protuzrakoplovnog streljiva koje eksplodira nakon što padne među naseljena područja te ubija i sakati civile;
- G. budući da su u zračnim napadima vojne koalicije u Jemenu koju predvodi Saudijska Arabija u nekoliko navrata stradali civili, što predstavlja kršenje međunarodnog humanitarnog prava i zahtijeva poduzimanje svih mogućih mjera kako bi se civilne žrtve spriječile ili svele na minimum;
- H. budući da je Saudijska Arabija, osim što je provela zračne napade, uvela pomorsku blokadu Jemena koja je dramatično utjecala na civilno stanovništvo, 22 milijuna ljudi ili gotovo 80 % stanovništva, kojima je hitno potrebna hrana, voda i medicinska oprema;

- I. budući da je 15. lipnja 2015., u okviru mirovnih pregovora pod okriljem UN-a, glavni tajnik UN-a Ban Ki-moon zatražio obnovu humanitarne stanke od barem dva tjedna za vrijeme ramazana kako bi presudno važna pomoć mogla doći do svih ljudi u Jemenu kojima je ona potrebna, no budući da takav dogovor nije postignut; budući da se 19. lipnja 2015. tijekom diplomatskih dijaloga u kojima je posredovao posebni izaslanik UN-a Ismail Ould Šeik Ahmed zaraćene strane u Jemenu nisu uspjele dogovoriti oko prekida vatre;
- J. budući da je 30. lipnja 2015. približno 1 200 zatvorenika pobjeglo iz središnjeg zatvora u gradu Taizu, uključujući osumnjičenike za članstvo u al-Kaidi; budući da je oko 300 zatvorenika još u travnju 2015. pobjeglo iz drugog zatvora u provinciji Hadramut; budući da se u Jemenu događaju teroristički napadi, kao što su napadi u Sani 17. lipnja 2015. uključujući napade na tri džamije, koji su za posljedicu imali veliki broj smrtnih slučajeva i žrtava;
- K. budući da je 1. srpnja 2015. UN objavio da je situacija u Jemenu došla do izvanrednog stanja najvišeg trećeg stupnja; budući da će u okviru plana za izvanredne situacije UN pokušati doprijeti do 11,7 milijuna najugroženijih osoba; budući da se zdravstveni sustav nalazi pred „skorim kolapsom”, a 160 zdravstvenih ustanova već je zatvoreno zbog stanja nesigurnosti te manjka goriva i opreme;
- L. budući da oko 15,9 milijuna ljudi u Jemenu treba humanitarnu pomoć; budući da zbog trenutačno široko rasprostranjene nesigurnosti najugroženijoj djeci neće biti dostupna zdravstvena zaštita niti prehrabene usluge koje su im potrebne;
- M. budući da je 9,9 milijuna djece ozbiljno pogođeno sukobom, 279 djece je ubijeno, a 402 njih ozlijeđeno od ožujka 2015.; budući da barem 1,8 milijuna djece više nema pristup obrazovanju zbog zatvaranja škola uslijed sukoba, zbog čega sada postoji povećana opasnost da ih naoružane skupine regrutiraju ili iskorištavaju i opasnost od drugih oblika zlostavljanja; budući da, prema UNICEF-u, djeca sačinjavaju trećinu svih boraca u Jemenu te ih je barem 140 regrutirano samo između 26. ožujka i 24. travnja 2015.; budući da je potvrđeno da je 2014. 156 djece regrutirano i iskorišteno u vojnim skupinama; budući da se 2015. taj broj već udvostručio;
- N. budući da UNICEF procjenjuje da je više od pola milijuna djece mlađe od pet godina u opasnosti od teške akutne neuhranjenosti, a 1,2 milijuna djece mlađe od pet godina u opasnosti od umjerene akutne neuhranjenosti, što je gotovo dvostruko povećanje u odnosu na početak krize;
- O. budući da je zdravstveni sustav na rubu propasti, a procjenjuje se da se zbog obustave cijepljenja 2,6 milijuna djece ispod petnaest godina starosti nalazi u opasnosti od zaraze ospicama, a 2,5 milijuna djece u opasnosti od dijareje, potencijalno kobnog stanja koje se brzo širi za vrijeme sukoba i raseljavanja stanovništva; budući da je denga groznica u porastu, da se kronične bolesti ne mogu liječiti te da nužna medicinska oprema i osoblje ne mogu stići do onih kojima su potrebni;
- P. budući da u zemlji ubrzano ponestaje goriva i da se već ozbiljno ograničava raspodjela pomoći te da će uskoro doći do nestašice vode koja će postati opasna za život jer je sušni Jemen potpuno ovisan o bunarskim crpkama na benzinski pogon za opskrbu vodom;

- Q. budući da na Jemen izravno utječe i humanitarna kriza na Rogu Afrike gdje se nalazi više od 250 000 napuštenih izbjeglica, većinom iz Somalije, koje žive u nesigurnim uvjetima; budući da se uz to prema procjenama vlade u Jemenu nalazi oko milijun etiopskih migranata;
- R. budući da su zbog sve goreg stanja nesigurnosti humanitarne organizacije većinu svojeg međunarodnog osoblja premjestile izvan države; budući da nekoliko organizacija i dalje uspijeva djelovati u Jemenu, ali su njihove aktivnosti strogo ograničene;
- S. budući da je al-Kaida Arapskog poluotoka (AQAP) uspjela izvući koristi od pogoršanja političke i sigurnosne situacije u Jemenu, proširivši svoju prisutnost te povećavši broj i intenzitet svojih terorističkih napada;
- T. budući da je tzv. Islamska država/Daeš učvrstila svoju prisutnost u Jemenu i provela terorističke napade na šijitske džamije u kojima su ubijene stotine ljudi; budući da se očekuje da će i AQAP i Islamska država/Daeš iskoristiti stanje nesigurnosti u Jemenu kako bi ojačali i osmislili napade na sigurnosne snage Jemena, Hutije i sve zapadnjačke snage;
- U. budući da eskalacija oružanih sukoba predstavlja opasnost za jemensku kulturnu baštinu; budući da je 2. srpnja 2015. Odbor za svjetsku baštinu uvrstio dvije lokacije u Jemenu na popis ugrožene svjetske baštine: povijesno središte grada Sana i stari utvrđeni grad Šibam;
- V. budući da je EU uveo embargo na oružje i dodatne ciljane sankcije protiv hutijuskog vođe i sina bivšeg predsjednika Alija Abdulaha Saleha; budući da su još dva člana hutijuskog pokreta, zajedno s bivšim predsjednikom, podvrgnuti istim ograničenjima od prosinca 2014.;
- W. budući da je 2015. Odjel Komisije za humanitarnu pomoć i civilnu zaštitu (ECHO) dodijelio 25 milijuna EUR za pomoć zajednicama u čitavoj zemlji pogođenima akutnom pothranjenosti, sukobima i prisilnim raseljavanjem; budući da su 2014. ukupna financijska sredstava država članica i Komisije za humanitarnu pomoć Jemenu iznosila 100,8 milijuna EUR, od čega je 33 milijuna EUR osigurao ECHO;
- X. budući da je revidiranim humanitarnim apelom UN-a zatraženo 1,6 milijardi USD, ali budući da je trenutačno na raspolaganju samo oko 10 % tog iznosa;
1. ozbiljno je zabrinut zbog naglog pogoršanja političkog, sigurnosnog i humanitarnog stanja u Jemenu; potiče sve zaraćene strane da odmah zaustave nasilje; izražava sućut obiteljima žrtava; naglašava da je EU potvrdio svoju predanost nastavku pružanja potpore Jemenu i jemenskom narodu;
  2. ponovno potvrđuje svoju čvrstu potporu jedinstvu, suverenosti, neovisnosti i teritorijalnoj cjelovitosti Jemena te pruža potporu njegovu narodu;
  3. osuđuje destabilizirajuće i nasilno jednostrano djelovanje Hutija i vojnih jedinica odanih bivšem predsjedniku Salehu, posebice u gradovima Adenu i Taizu; osuđuje i zračne napade koalicije pod vodstvom Saudijske Arabije i njezinu pomorsku blokadu Jemena zbog kojih je na tisuće osoba preminulo, koji su dodatno destabilizirali Jemen, stvorili pogodnije uvjete za širenje terorističkih i ekstremističkih organizacija poput Islamske države/Daeša i AQAP-a te pogoršali ionako kritičnu humanitarnu situaciju;

4. potiče sve jemenske strane, posebno Hutije, da svoje sporove riješe dijalogom i savjetovanjem; poziva sve uključene strane u regiji na konstruktivnu suradnju s jemenskim stranama kako bi se omogućilo smirivanje krize i izbjeglo produbljivanje nestabilnosti u regiji; poziva sve uključene strane da lokalitete i građevine koji se ubrajaju u kulturnu baštinu ne ciljaju tijekom granatiranja i zračnih napada, niti da se njima koriste u vojne svrhe;
5. pozdravlja činjenicu da je EU ponovno istaknuo svoju čvrstu predanost i odlučnost u borbi protiv prijetnje ekstremističkih i terorističkih skupina poput AQAP-a kako bi ih se spriječilo u daljnjem iskorištavanju trenutačne situacije;
6. osuđuje svako nasilje, pokušaje provođenja nasilja i prijetnje upotrebom nasilja u cilju zastrašivanja strana koje sudjeluju u savjetovanju u kojemu posreduje UN; naglašava da Jemen mora voditi postupak uključivog političkog dijaloga u kojem UN posreduje u cilju pronalaska političkog rješenja jemenske krize utemeljenog na konsenzusu, u skladu s inicijativom Vijeća za suradnju arapskih zemalja Zaljeva (GCC) i njezinim mehanizmom provedbe, ishodom sveobuhvatne Konferencije za nacionalni dijalog, Sporazumom o miru i nacionalnom partnerstvu te relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a;
7. snažno osuđuje terorističke napade Islamske države/Daeša na šijitske džamije u Sani i Saadi koji su usmrtili i ozlijedili stotine osoba, kao i širenje ekstremne sektaške ideologije koja se nalazi u korijenu tih zločinačkih djela;
8. izuzetno je zabrinut zbog sposobnosti AQAP-a da izvuče korist iz sve goreg političkog i sigurnosnog stanja u Jemenu; apelira na sve sukobljene strane da prioritetno pokažu snažnu predanost i odlučnost u borbi protiv ekstremističkih i terorističkih skupina poput Islamske države/Daeša i AQAP-a;
9. osuđuje regrutiranje i iskorištavanje djece koje izvršavaju sukobljene strane;
10. izražava punu potporu naporima UN-a i posebnog izaslanika glavnog tajnika UN-a za Jemen Ismaila Oulda Šeika Ahmeda u postizanju mirovnih pregovora među sukobljenim stranama; podupire napore Omana u postizanju prekida vatre između Hutija i snaga odanih jemenskoj vladi, kao prvog koraka prema političkom rješenju postignutom pregovorima;
11. naglašava da se sukob može riješiti jedino političkim, uključivim rješenjem postignutim pregovorima; apelira stoga na sve jemenske strane da rade na rješavanju otvorenih pitanja među njima putem dijaloga, kompromisa i podjele vlasti koji će dovesti do stvaranja vlade nacionalnog jedinstva kako bi se obnovio mir, izbjegao gospodarski i financijski kolaps te kako bi se počela rješavati humanitarna kriza;
12. poziva na humanitarnu stanku kako bi se omogućilo da pomoć koja je od životne važnosti hitno stigne do jemenskog naroda; potiče sve strane da olakšaju hitnu dostavu humanitarne pomoći u sve dijelove Jemena, kao i da humanitarnim djelatnicima osiguraju da mogu brzo, sigurno i nesmetano doprijeti do osoba kojima je potrebna humanitarna i medicinska pomoć, u skladu s načelima nepristranosti, neutralnosti i neovisnosti; također podsjeća da je zbog toga nužno dodatno olakšati komercijalni pomorski pristup Jemenu;

13. poziva sve strane da poštuju međunarodno humanitarno pravo i međunarodna ljudska prava kako bi se zajamčila zaštita civila, da izbjegnu izravno ciljanje civilne infrastrukture, posebno zgrada zdravstvene zaštite i vodovodnih sustava, da se ne koriste civilnim građevinama u vojne svrhe, te ih poziva na hitnu suradnju s UN-om i organizacijama humanitarne pomoći kako bi se pružila pomoć onima kojima je ona potrebna;
14. naglašava potrebu za koordiniranim humanitarnim djelovanjem pod vodstvom UN-a i potiče sve zemlje da doprinesu zadovoljavanju humanitarnih potreba; poziva međunarodnu zajednicu da doprinese revidiranom humanitarnom apelu UN-a;
15. poziva na pokretanje neovisne međunarodne istrage o svim navodnim kršenjima međunarodnih ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava;
16. prima na znanje napredak Odbora za izradu nacrtu ustava i poziva na uključiv i transparentan ustav koji je u skladu s legitimnim težnjama jemenskog naroda te koji odražava ishode Konferencije za nacionalni dijalog i poziva na održavanje referenduma o nacrtu ustava te pravovremenih općih izbora kako bi se izbjeglo daljnje pogoršanje humanitarne i sigurnosne situacije u Jemenu;
17. podsjeća na to da je sloboda vjeroispovijesti i uvjerenja temeljno pravo i oštro osuđuje svaki oblik nasilja ili diskriminacije u Jemenu na temelju vjeroispovijesti ili uvjerenja; ponovno ističe svoju potporu svim inicijativama usmjerenima na promicanje dijaloga i međusobnog poštovanja između vjerskih i drugih zajednica; poziva sve vjerske vlasti da promiču toleranciju i poduzimaju inicijative protiv mržnje, sektaštva i ekstremističke radikalizacije;
18. poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da hitno pridobije podršku UN-a za opsežan međunarodni plan za osiguranje opskrbe Jemena vodom jer bi takva mjera mogla biti presudna za uspješno okončanje potencijalnog mirovnog procesa i za stvaranje nade među stanovništvom za mogućnost poboljšanja poljoprivrede, samodostatne prehrane i obnove zemlje;
19. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica, glavnom tajniku UN-a, glavnom tajniku Vijeća za suradnju arapskih zemalja Zaljeva, glavnom tajniku Lige arapskih država i vladi Jemena.